

YOSH BOLALARDA KANDIDOZ STOMATITING KLINIK KECHISHI VA DAVOLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI.

B.U.Jaxonaliyev

Toshkent Davlat Stomatologiya Instituti

Bolalar terapevtik stomatologiya kafedrası

Kirish. Xozirgi kunda stomatologiya rivojlanishiga qaramay ba'zi o'g'iz bo'shlig'i kasalliklari aktual qiyin davolanyotgan kasalliklar sifatida muammoga uchrab kelmoqda, shulardan biri kandidoz stomatit, har bir insonning tanasida mavjud bo'lib, insonga hech qanday zarar etkazmaydi. Muayyan sharoitlar yuzaga kelganda, faol ravishda ko'paya boshlaydi, bu esa og'iz bo'shlig'i shilliq qavatining yallig'lanishiga olib keladi.

Bunday omillarga quyidagilar kiradi: metabolik buzilishlar, qandli diabet endokrin tizim kasalliklari, gipovitaminoz, oshqozon-ichak traktining surunkali patologiyalari, uzoq muddatli antibiotik terapiyasi, homiladorlik, kontratseptiv tabletkalardan foydalanish, yomon odatlar (spirtli ichimliklarni suiiste'mol qilish, chekish) va boshqalar.

Bu teri va og'iz shilliq qavatining yaxlitligini buzishga olib keladigan kimyoviy va mexanik sharoitlardir. Bularga quyidagilar kiradi: blyashka va tish toshlari, tishlarning o'tkir qirralari, noqulay protezlar, kimyoviy ifloslanish va boshqalar.

Yosh bolalarda kandidoz stomatitning belgilari og'izda oq pishloqli plitalar ko'rinishida namoyon bo'ladi. Ota-onalar ko'pincha ularni qolgan sutli ovqatlar bilan aralashtirib yuborishadi. Blyashka olib tashlanganda, bolaning shilliq qavatida va tilida yaralar va eroziyalar paydo bo'ladi. Kasallikning rivojlanishi bilan qo'shimcha belgilar paydo bo'ladi, shilliq qavat shishiradi - bolaning yutib yuborishi qiyin, ovqatlanish og'riq va noqulaylik tug'diradi, bemorning ishtahasi yo'qoladi, infeksiya ichaklarga kirsa, qorin og'rig'i va ovqat hazm qilish muammolari paydo bo'ladi.

Tashqi tomondan, kattalar va bolalarda kandidoz stomatiti o'zini glossit (tilning infektsiyasi) yoki kandidoz sifatida namoyon qilishi mumkin.

O'tkir va surunkali og'iz kandidozi amalda uchraydi. Birinchisi tez rivojlanadi, ikkinchisi sust kurs va noaniq alomatlar, davriy relapslar va yallig'lanish bilan tavsiflanadi.

O'tkir qo'ziqorinli kandidal stomatit psevdomembranoz (oq blyashka osongina chiqariladi va qizarib ketgan joylarni ko'rsatadi) va atrofik (blyashka yo'q, shilliq qavatning yuzasi quriydi, qizil rangga aylanadi va og'riqli bo'ladi) bo'lishi mumkin.

Shilliq qavatning yallig'lanishini kamaytirish uchun emas, balki relapslarning oldini olish uchun kattalar va bolalarda kandidoz (zamburug'li) stomatitni davolash faqat kompleks tarzda amalga oshiriladi. Terapiya bir vaqtning o'zida bir nechta dorilarni qabul qilishni o'z ichiga oladi, antimikotiklar – topikal foydalanish uchun antifungal preparatlar, chayish va sug'orish uchun mahalliy antiseptik eritmalar (qo'shimcha infektsiyani oldini olish uchun), antigistaminlar (qo'ziqorin faoliyatiga allergiya rivojlanishi uchun tavsiya etiladi), vitamin komplekslari (tanadagi moddalar etishmovchiligini bartaraf etish uchun). Qayta tiklashni tezlashtirish uchun bemor maxsus parhezga rioya qilishi kerak. Og'iz va farenksning shilliq pardalarini tiklash kerak.

Xulosa. Ko'pincha kasal bemorlar tish shifokoriga borishni kechiktirib, uyda kandidal stomatitni qanday davolash kerakligi bilan qiziqishadi. Ammo uyda kandidozni davolash mumkin emas. Ehtimol, faqat patologiyaning o'tkir alomatlarini yo'qotish mumkin bo'ladi, bu esa bir muncha vaqt o'tgach yana o'zini namoyon qiladi. Yallig'lanish surunkali holga kelmasligi uchun kasallikning birinchi alomatlarini sezganingizdan so'ng darhol shifokorga murojaat qilishingiz kerak.